

1. Ümumi məlumat

Rəsmi adı: Böyük Britaniya və İrlandiya Birləşmiş Krallığı

Qeyd: Böyük Britaniya və İrlandiya İmperiyasına daxil olan dövlətlərin Birləşmişliyinə bağlıdır.

Ərazi: 243.610 km²

Əhali: 61.284.806 nəfər (iyul 2010)

İnzibati ərazi bölgüsü: Böyük Britaniya 4 tarixi-coğrafi vilayətə – İngiltərə (Böyük Britaniya adaları), Uels, İrlandiya, İrlandiyadan ibarətdir. Böyük Britaniya adaları, İrlandiya adasının əsas hissəsi, Anqlsi, Uayt, Normand, Orkney, Hebrid, etlənd adaları və bir sıra kiçik adalar Birləşmiş Krallığın tərkibindədir. Uayt adası İngiltərəyə, Anqlsi adası Uelsə, Hebrid, etlənd və Orkney adaları İrlandiyaya mənsəbdir.

İngiltərə – 34 qraflıq (two-tier counties), 32 London inzibati rayonuna və 1 London şəhəri (və ya Böyük London), 36 metropoliya-qraflıq (metropolitan county), 46 unitar rayona (unitary authorities) bölünür.

İrlandiya – 32 unitar rayondan ibarətdir.

İrlandiya – 26 rayon arasında ibarətdir.

Uels – 22 unitar rayondan ibarətdir.

Əsas şəhərləri: London, Birminhem, Mançester, Liverpul, Edinburq, Qlazqo, Kardiff, Lids, Nyukasl, Effild, Belfast

Əsas dinləri: xristianlar – 71.6%, müsəlmanlar – 2.7%, hindlilər – 1%, digərləri – 1.6%, qeyri müəyyən 23.1%

Etnik qruplar: ingilislər 83.6%, irlandlar 8.6%, irlandiyalılar 2.9%, digərləri 6.5% (uellsilər, hindistanlılar, pakistanlılar)

Əsas milli bayramı: Böyük Britaniyada hər hansı xüsusi milli bayram qeyd edilmir. Lakin Kraliçanın ad günü (21 aprel 1926-cı ildən anadan olma günü) rəsmi olaraq bayram günü kimi hər iyun ayının ikinci növbə günü qeyd edilir.

Dövlət quruluşu: Böyük Britaniya və İrlandiya Birləşmiş Krallığı – konstitusiyalı monarxiyadır. Dövlətin Vahid Konstitusiyası yoxdur. O, qismən parlament aktlarına, ümumi hüquqa və təcrübəyə əsaslanır.

Əsas hakimiyyət: Dövlət başçısı: Kraliça II Yelizavetadır. 6 fevral 1952-ci ildə Kraliça elan edilmişdir. Vəlihdahzad Çarlzdır (Kraliçanın oğlu, 14 noyabr 1948-ci ildə vələdüldür).

Baş nazir: 11 may 2010-cu ildə David Viliam Donald Kamerondur (David William Donald Cameron). Hökumət üzvləri Baş nazir tərəfindən təyin edilir. Mövcud qanunvericilik əsasında hökumətin üzvləri Parlamentin üzvləri olmalıdırlar.

Qanunverici hakimiyyət: kəpəlatəli Parlamentdən ibarətdir.

Lordlar Palatası 740 yerdən ibarətdir. Palataya seçkilər keçirilmir. Üzvlərin təxminən 622-ni ömürlük (irsi keçməyə), 92-ni irsi pərlər, 26-nı isə dini nümayəndələr təkil edir.

Əməllər Palatası 650 yerdən ibarətdir. Üzvlər ümumxalq səsverməsi yolu ilə 5 il müddətə seçilir.

Mhk m hakimiyy ti: Ali Mhk m (oktyabr, 2009-cu ild t sis edilib), ngilt r , Uels v imali rlandiyanın Ali Mhk m l ri, otlandiyanın Sessiya Mhk m si v dal t Mhk m si.

Siyasi partiyalar:

Mühafiz karlar – s dri David Kameron

Demokratik Birlik Partiyası (imali rlandiya) – s dri Peter Robinson

Leyboristl r Partiyası – s dri Harriyet Harman

Liberal Demokratlar – s dri Nick Klegg

Uels Partiyası (Plaid Simru) – s dri oann Vin Cons

otland Milli Partiyası – s dri Aleks Salmond

Sinn Feyn (imali rlandiya) – s dri Cerri Adams

Sosial Demokratik v m kçi Partiyası (imali rlandiya) – s dri Marqaret Riçi

Olster Birlik Partiyası (imali rlandiya) – s dri Ser Reg Empey

Son seçkil rin n tic l ri: Mühafiz karlar 305 yer, Leyboristl r 258 yer, liberal demokratlar 57 yer, dig rl ri 30 yer qazanmıdır.

2. qtisadiyyat

qtisadiyyatın mühüm sah l ri: avtomatla dırma avadanlı ı, elektrik avadanlı ı, d miryol avadanlı ı, g miqayırma, tyyar , elektrik v rabit avadanlı ı, ka ız istehsalı, neft, kimya s nayesi, yüngül s naye v geyiml r, yeyinti s nayesi

K nd t s rrüfatı m hsulları: bu da, t r v z, dana ti, quzu ti, qu ti, balıq, kartof

T bii ehtiyatlar: da kömür, neft, t bii qaz, h ng da ı, metal, duz, gil, gips, qur u un, manqan.

ÜDM: \$ 2.224 trilyon (2009)

ÜDM-nin artımı: -4.8% (2009)

Sektorların payına dü n ÜDM: k nd t s rrüfatı: 1.2 %, s naye: 23.8 %, xidm tl r: 75 % (2009)

Adamba ma ümumi daxili m hsul: \$ 35.200 (2009)

Büdc : G lirl r: \$ 880.8 milyard, X rcl r: \$ 1.129 trilyon (2009)

xrac: \$ 357.3 milyard (2009)

xrac t r fda ları: AB 13.8%, Almaniya 11.5%, Niderland 7.8%, Fransa 7.6%, rlandiya 7.5%, Belçika 5.3%, spaniya 4.1%,

xrac m hsulları: ma ınqayırma m hsulları, yanacaq, kimya s nayesi m hsulları, rzaq, içki, tütün.

dxal: \$ 486 mlrd. (2009)

dxal t r fda ları: Almaniya 13%, AB 8.7 %, Çin 7.5%, Niderland 7.4%, Fransa 6.8%, Norveç 6%, Belçika 4.7%, taliya 4.1%

dxal m hsulları: ma ınqayırma m hsulları, avadanlıqlar, yanacaq, rzaq

3. Xarici Siyasət

Birləşmiş Krallığın xarici siyasətinin əsas prioritetləri aşağıdakılardır:

- ölkəmizin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi;
- Birləşmiş Krallığın enerji daşıyıcıları ilə təmin edilməsinin təhlükəsizliyi və fasiləsizliyinin təmin edilməsi, ölkəmizin iqtisadi maraqlarının qorunması;
- dünyada demokratiyanın, qanunun aliliyi prinsipinin yayılması və möhkəmləndirilməsi, insan hüquqlarının təmin edilməsi üzərində nəzarət;
- yeni münaqişələrin yaranmasının qarşısının alınması, hazırda mövcud olan münaqişələrin nizamlanmasında iştirak etməklə;
- ümumdünya siyasi sisteminin sabitliyinin saxlanılması;
- beynəlxalq terrorizmlə mübarizə;
- ölkəmizdə terror aktlarının törədilməsinin qarşısının alınması;
- kütləvi qırğın silahlarının yayılmasının qarşısının alınması;
- Birləşmiş Krallığın qeyri-qanuni miqrasiya, narkotiklərin qeyri-qanuni dövriyyəsi, insan alveri və digər beynəlxalq cinayətlərdən qorunmasının təmin edilməsi; həmçinin global miqyasda beynəlxalq cinayətkarlığın süviyəsini aşağı salınması;
- NATO, Avropa ittifaqı, BMT, G8 çərçivəsində (Böyük Səkkizlik) fəal siyasət aparılması;
- Birləşmiş Krallığın dünya siyasəti məsələlərində və global problemlərin həllində maksimum təsir göstərən kəmiyyətə malik effektiv çoxtərəfli mədəniyyət sistemini dəstəkləməsi;
- BMT Təhlükəsizlik Şurasının islahatlarının dəstəklənməsi;
- Rusiya, Çin, Yaponiya, Hindistan ilə daha sıx mədəniyyət münasibətlərinin qurulması;
- əslən dövlətləri ilə "konstruktiv qarılıqlı əlaqələr" in qurulması;
- müsləman dövlətlərində siyasi və sosial islahatların dəstəklənməsi;
- AB və Avropa ittifaqı ölkələri ilə sıx əlaqələrin qurulması;
- Birləşmiş Krallıq üçün beynəlxalq terrorizm təhlükəsinin azaldılması;
- Əfqanıstan və İraqın bərpa olunması prosesində iştirak etməyə davam etməklə, Əfqanıstanda opium istehsalının həmiyyətlidən azaldılması və yaxın 10 il ərzində tamamilə aradan qaldırılması;
- beynəlxalq tərəflərlə qarılıqlı əlaqələr vasitəsilə Cənubi Asiya, Yaxın Şərqi, Balkanlar və digər regionlarda gərginliyin süviyəsini azaldılması;
- İran və İmali Koreyanın nüvə silahı ləğv etməsinin qarşısının alınması;
- Birləşmiş Krallığın NATO-nun müasirləşdirilməsi və Avropa ittifaqının müdafi imkanlarının təkmilləşdirilməsi yolu ilə Avropada təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsi;
- trafiki mühitə bəlişmə rəhbərlik siyasətinin təmin edilməsi.

Təhlükəsizlik və müdafiə siyasətinin əsas prioritetləri:

- NATO-da fəal iştirak;

- terrorizmi d st kl y n ölk l r nüv , bakterioloji silah ld etm y imkan verilm m si;
- kütl vi qır ın silahlarının yayılmasına imkan verilm m si;
- Birl mi Krallı ın silahlı qüvv l rinin bu v ya dig r böhran zonalarında yerl dirilm si.

Böyük Britaniyada f aliyy t göst r n Az rbaycan Diaspora t kilatları haqqında m lumat

Az rbaycan Respublikasının Böyük Britaniyada ya ayan v t nda larının v ziyy tinin yax ıla dırılması, onların iqtisadi v ictimai-siyasi statusunun artırılması, c miyy tin ba ver n prosesl rd f al i tirakının t min edilm si sah sind burada f aliyy t göst r n diasporanın h miyy tli rolu vardır. Hazırda Böyük Britaniyada 6 diaspora t kilatı f aliyy t göst rir:

1. V t n, Az rbaycan nki af C miyy ti

S dr: Murad O uz-H s nli

Ünvan: 29 Whitley House, Churchill Gardens, London SW1V 3BH, United

Tel/faks: +44 7881 504255

E-mail: info@vatan.org.uk

Web s hif si: www.vatan.org.uk

2. Britaniya Az rbaycan cması

S dr: F r m z kb riyan,

Ünvan: P.O.Box 3527 Brajknell Berkshire RG12 8 LC

Tel/faks: +44 118 977 27 58

3. Az rbaycan Türkl ri C miyy ti

S dr: ahrux M zh ri

Tel: + 44 208 441 03 47

4. Az rbaycan C miyy ti

S dr: Tale Heyd rov

Londonun qtisadiyyat v Siyasi Elml r M kt binin n zdind f aliyy t göst rir.

C miyy t 2005-ci ilin yanvar ayından f aliyy t göst rir.

5. Az rbaycanlı G ncl rin Klubu

C miyy t 2005-ci ilin iyul ayından f aliyy t göst rir

S dr: Vüsal H mz yev

Ünvan: 108 The Mall Harrow, Middlesex HA3 9TG

Tel: (0044)7913877885

6. Caspian-Khazri (London Az rbaycan M kt bi)

R hb ri: Simuz r Balo lanova

Ünvan: 76 B/C Fore Street, Edmonton, London N18 2SL

Tel: 00 44 (0) 7747 173733

E-mail: info@caspian-khazri.com

Web: www.caspian-khazri.com

4. Müqavil - hüquq bazası

Azərbaycan və Böyük Britaniya arasında 21 sənəd imzalanmışdır.

Azərbaycan Respublikası ilə Böyük Britaniya arasında imzalanmış sənədlərin siyahısı

1994

1. Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Böyük Britaniya və İmali Rəndiya Birləşmiş Krallığı Hökuməti arasında məhdudiyyətli sərbəst ticarət azadlığına dair anlaşma haqqında Memorandum. London, 23 fevral 1994
imzalandı və qüvvədədir.
2. Rabitə haqqında qarılıqlı anlaşma Memorandumu. London, 23 fevral 1994
imzalandı və qüvvədədir.
3. Azərbaycan Respublikası ilə Böyük Britaniya və İmali Rəndiya Birləşmiş Krallığı arasında energetika sahəsində mədəniyyət haqqında Memorandum. London, 23 fevral 1994
imzalandı və qüvvədədir.
4. Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin və Böyük Britaniya və İmali Rəndiya Birləşmiş Krallığı Xarici İşlər və Birlik İşləri üzrə Nazirliyin Bəyannaməsi. London, 23 fevral 1994
5. Azərbaycan Respublikası və Böyük Britaniya və İmali Rəndiya Birləşmiş Krallığı arasında dostluq və mədəniyyət haqqında Birgə Bəyannamə. London, 23 fevral 1994
imzalandı və qüvvədədir.
6. Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Böyük Britaniya və İmali Rəndiya Birləşmiş Krallığı Hökuməti arasında hava əlaqələri haqqında Saziş. London, 23 fevral 1994
imzalandı və qüvvədədir.
7. Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Böyük Britaniya və İmali Rəndiya Birləşmiş Krallığı Hökuməti arasında təhsil, elm və mədəniyyət sahəsində mədəniyyət haqqında Saziş. London, 23 fevral 1994
imzalandı və qüvvədədir.

8. Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Böyük Britaniya və İrlandiya Birləşmiş Krallığı Hökuməti arasında gəlirlər və mlaka görə vergilər münasibətdə ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılması haqqında Konvensiya. London, 23 fevral 1994

29 sentyabr 1995-ci il tarixində qüvvəyə minmişdir.

9. Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Böyük Britaniya və İrlandiya Birləşmiş Krallığı Hökuməti arasında sərəmayerlərin təvədi və qorunması haqqında Saziş. 1994

1995

10. Bütün dünyada Neft və Qaz ehtiyatlarının istismar edilməsi sahəsində ləğv edilən təcrübə və praktikanın mübadil edilməsi haqqında Britaniyanın Neft və Qaz Təchizatı Şəhəri adından hərəkət edən Böyük Britaniya və İrlandiya Birləşmiş Krallığı Ticarət və Şəhəri Nazirliyini təmsil edən Neft və Qaz Layihələri və Təchizatı Ofisi ilə Azərbaycan Hökumətini təmsil edən Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti və Azneftkimyama Şirkəti arasında olan Anlaşma Memorandumu. Bakı, 23 may 1995

imzalandığı gündən qüvvədədir.

11. Azərbaycan-Britaniya Ticarət və Şəhəri əraasının yaradılmasına dair Anlaşma Memorandumu. London, 29 noyabr 1995

12. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti H. Əliyevin Böyük Britaniyaya səfəri Birləşmiş Kommünikə.

1996

13. Böyük Britaniya və İrlandiya Birləşmiş Krallığının Xarici Əlaə Naziri, Parlamentin üzvü cənab Malkəm Rifkindin Azərbaycan Respublikasına səfəri barədə Mətbuat üçün Birləşmiş Bəyanat. Bakı, 3-4 yanvar 1996

14. Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Böyük Britaniya və İrlandiya Birləşmiş Krallığı Hökuməti arasında sərəmayerlərin təvədi və qorunması haqqında Saziş. 4 yanvar 1996

11 dekabr 1996-cı il tarixində qüvvəyə minmişdir.

1997

15. Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Böyük Britaniya və İrlandiya Birləşmiş Krallığı Hökuməti arasında gömrük orqanlarının qarılıqlı inzibati yardım haqqında Razılaşma Memorandumu. London, 7 iyul 1997

30 dekabr 1997-ci il tarixində qüvvəyə minmişdir.

16. Anlaşma Memorandumu. 28 noyabr 1997

1998

17. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin və Böyük Britaniya və İrlandiya Birləşmiş Krallığı Baş Nazirinin Dostluq münasibətləri və ticarət rəfahı haqqında Birgə Bəyannaməsi. London, 21 iyun 1998

18. Azərbaycan Respublikasında, Bakı şəhərində Dənizkənarı bulvarda mehmanxana-ofis kompleksinin tikintisi ilə əlaqədar niyyətlər haqqında Birgə Bəyannamə. London, 21 iyun 1998

2004

19. Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyi ilə Böyük Britaniya və İrlandiya Birləşmiş Krallığı Müdafiə Nazirliyi arasında Müdafiə əlaqələri və mərkəzləşmə haqqında Anlaşma Memorandumu. Bakı, 12 avqust 2004

20. Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidməti (Azərbaycan hakimiyyət orqanları) və Birləşmiş Krallığın Daxili İşlər Nazirliyinin Mühacirət və Milliyyət Direktorluğu (MMD) arasında Anlaşma Memorandumu. Bakı, 29 sentyabr 2004

2007

21. Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi ilə Birləşmiş Krallığın İdman Urası arasında idman sahəsində mərkəzləşməyə dair Anlaşma Memorandumu. Bakı, 1 dekabr 2007

5. Tərcümeyi-hallar

Böyük Britaniyanın Baş Naziri Devid Kameron

9 oktyabr 1966-cı ildə London şəhərində anadan olmuşdur. Oksford Universitetini bitirmişdir.

1988 – Mühafizəkar Araşdırmalar Departamenti

1992 – Xüsusi məsləhətçi, Xəzər dənizi

1993 – Parlament üzvü olması üçün müraciət edir Applies to be a parliamentary candidate

1994 – Korporativ münasibətlər üzrə direktor vəzifəsində "Carlton Communication"sa qoşulur

1997 – Seçkilərdə Leyborist Devid Kidney məsləhətçisi olur

2001 – Oxford İrlandiya Mühafizəkar Partiyasının üzvü kimi Deputat seçilir

2003 – İraqdakı müharibənin lehinə səs verir

2003 – Nümayəndələr Palatasının kölgə kabinetinin lider müavini

2004 – Kölg kabinetinin yerli maliyy hökum ti naziri
2004 – siyas t koordinasiyası ba çısı
2005 – Kölg kabinetinin t hsil katibi
2005 – Partiya lideri seçilir
2010 – Ba nazir
Evlidir, 2 övladı var

Böyük Britaniyanın Xarici v Birlik l ri üzr Dövl t Katibi Villiam Heyq

1961-ci ild Roterhamda anadan olmu dur. Oksford Universitetini bitirib. 1989 -
gün d k Parlament üzvü
1994-1995 – Sosial T hlük sizlik m s l l ri üzr Nazir
1995-1997 – Uelsin Dövl t Katibi
1997-2001 – Mühafiz kar Partiyasının lideri
2005-2010 – Kölg kabinetinin Xarici l r üzr Dövl t katibi
May 2010 – Böyük Britaniyanın Xarici v Birlik l ri üzr Dövl t Katibi